

15 Σεπτεμβρίου 2023

Τα παιδιά, τα Βάτικα και το «Πα Βου Γα Δι»

[Πολιτισμός](#) / [Λαογραφία-Παράδοση](#) / [Μουσική](#)

[Δημήτρης Μαντζούρης](#), Επιστημονικός Συνεργάτης ΚΕΠΕΜ

Στη νοτιοανατολική άκρη της Πελοποννήσου, στη δυτική ακτή του πρώτου ποδιού της Λακωνίας, ακριβώς απέναντι από την Ελαφόνησο και λίγο πάνω από τον Κάβο Μαλιά, βρίσκονται τα Βάτικα. Στα χαρτιά η κωμόπολη λέγεται Νεάπολη Βοιών, καθώς είναι χτισμένη στη θέση της αρχαίας πόλης Βοιαί, αλλά το όνομα που ο λαός έχει ακόμα κρατήσει στο στόμα του είναι «Βάτικα».

Στα Βάτικα, λοιπόν, βρέθηκε τον Νοέμβριο του 1975 ο Σίμων Καράς, ψάχνοντας τοπικούς οργανοπαίκτες και τραγουδιστές. Τον είχε κεντρίσει η Λακωνία, γιατί ζούσε εκεί ακόμα η παλιά μωραίτικη λύρα. Στα Βάτικα βρήκε δύο σπουδαίους οργανοπαίκτες, τον βιολιτζή Δημήτρη Ψαρράκη, που ήταν γνωστός με το παρατσούκλι «Νταγιαντάς», και τον λαουτιέρη Δημήτρη Κουσουλή, γνωστό με το παρατσούκλι «Μιλτιαδάκος». Ένα από τα τραγούδια που κατέγραψε από τους δύο σπουδαίους λάκωνες οργανοπαίκτες ήταν το συρτό «Ανάμεσα Τσιρίγο», που λίγο καιρό μετά μπήκε στο δίσκο «Τραγούδια της Πελοποννήσου». Έτσι έγινε γνωστό το τραγούδι, αλλά και το μουσικό χρώμα των Βάτικων.

Πέρασαν από τότε πάνω από 45 χρόνια. Το τραγούδι διδάχθηκε στα παιδικά τμήματα του ΚΕΠΕΜ. Μπήκε στο στόμα παιδιών που δεν γνώρισαν τον Νταγιαντά και τον Μιλτιαδάκο και που δεν ξέρουν τα Βάτικα. Έμαθαν για το Τσιρίγο, για τον Κάβο Μαλιά, κι έγινε άλογο φτερωτό το τραγούδι και ξενάγησε μυστικά τα παιδιά στα Βάτικα της φαντασίας τους. Το τραγούδι μπήκε στο χαρτί, γράφτηκε με βυζαντινή μουσική σημειογραφία κι ακούστηκε με συλλαβές παράξενες, ακατανόητες, που ο Νταγιαντάς κι ο Μιλτιαδάκος δεν θα τις καταλάβαιναν ίσως: Πα Κε Δι Γα Δι Κε Ζω Κε Δι Γα... Και τραγουδούσαν τα παιδιά τις μονοσύλλαβες λέξεις με κέφι, με σιγουριά, λες και μιλούσαν μια γλώσσα που μόνο εκείνα καταλάβαιναν, λες κι έπαιζαν ένα παράξενο παιχνίδι που εκείνα μόνο ήξεραν. Κι έγινε εργαλείο το τραγούδι από τα Βάτικα για να μάθουν τα παιδιά αυτή τη χιλιόχρονη ελληνική μουσική γραφή.

Δευτέρα, 17 Ιουνίου 2023. Ήρθαν όλα τα παιδιά στο μάθημα ντυμένα στα καλά

τους. Στήθηκαν μικρόφωνα, έφτασε ο Στέλιος Κατσιάνης με το λαούτο και ο Πάυλος Μπατσικούρας με το βιολί και ξεκινήσαμε.

Ανάμεσα Τσιρίγο και σε Κάβο Μαλιά

καράβι κιντουνεύει μ' όλη τη συντροφιά.

Γυρίζει, τριγυρίζει λιμάνι για να βρει,

τα κύματα το σπρώχνουν, ν' αράξει δεν μπορεί.

Βοήθα, Παναγιά μου, για να γλιτώσουμε

κι όσα καντήλια έχεις να σ' τ' ασημώσουμε.

Δεν κλαίω το καράβι ούτε και σιρμαγιά,

μόν' κλαίω τα ναυτάκια, που τά 'χω διαλεχτά.

%fghjppmmnbvcddghgfdgh%

Μια δεύτερη ηχογράφιση 48 χρόνια μετά. Για να δουν όλοι το παλιό αυτό τραγούδι ξυπνητό και ζωηρό, παιδί στο στόμα των παιδιών, όπως ήταν πάντα, παιχνίδι και σχολείο συνάμα, όπως αξίζει στα τραγούδια. Για να γίνει γνωστή η ιστορία του καραβιού που κιντύνεψε ανάμεσα Τσιρίγο και Κάβο Μαλιά, αλλά κι αυτή η παράξενη, η γοητευτική μουσική γλώσσα που μας έφτασε ζωντανή από τους αιώνες και που ταξιδεύει πια τα παιδιά κάθε μέρα στα Βάτικα της φαντασίας τους: Πα Κε Δι Γα Δι Κε Ζω Κε Δι Γα...

%ghjpproiumnbvccccvbnngfdg%

Διδασκαλία τραγουδιού: Γιώργος Τοκατλίδης

MISSING_ARG_ACCESS_TOKEN